

سازمان آموزش فی و حرفه ای کشور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کار و امور اجتماعی

بسمه تعالیٰ

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

عنوان شغل

کارمند دبیرخانه

گروه شغلی امور اداری

کد ملی شغل

۳-۹۳/۳۸/۱/۳

تاریخ تدوین استاندارد :

۹۵/۸/۱ تا تاریخ

مدت اعتبار استاندارد : از تاریخ ۹۰/۸/۱

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی
کد ملی شناسایی شغل:

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته امور اداری :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش:
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان زنجان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی
تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۰۹۰۰-۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد شغل / شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	رامین زینالی	کارشناسی	مدیریت	کارشناسی امور اداری	۶ سال	تلفن ثابت : ۰۹۳۸۶۶۰۹۷۳۸ تلفن همراه : ۰۹۳۸۶۶۰۹۷۳۸ ایمیل : zeynali_ramin@gmail.com آدرس : زنجان - خ انقلاب-کوچه علیزاده
۲	مهدی بنان	کارشناسی	حسابداری	کارشناسی امور اداری	۴ سال	تلفن ثابت : - تلفن همراه : ۰۹۳۸۶۶۱۰۴۶۷ ایمیل : ahmad_aliyari19@yahoo.com آدرس : زنجان - خ انقلاب-کوچه علیزاده
۳	رحیم قلی زاده	کارشناسی	حسابداری مدیریت	مربی کار آفرینی	۶ سال	تلفن ثابت : ۰۹۹۹۸۶۷۹۴۰۰ تلفن همراه : ۰۹۹۹۸۶۷۹۴۰۰ ایمیل : yusefi1984@yahoo.com آدرس : زنجان - خ انقلاب-کوچه علیزاده

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود.

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی :

کارورزی صرفا در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با مانع صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاویت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

مالحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل:
کارمند دبیرخانه
شرح شغل^۱:
کارمند دبیرخانه در حوزه امور اداری بوده و شایستگی هایی از ارزشیابی اسناد ، گزارش نویسی ، ثبت و بایگانی انواع اسناد و پرونده ها ، تنظیم و ترسیم نمودار فعالیت ها ، تنظیم امور مربوط به نامه های اداری توسط دبیرخانه و نگارش، تایپ، ثبت و ارسال نامه های اداری را داشته و با مشاغل دفتر داری، بایگانی ، ارتباطات با رئیس دبیرخانه ، نامه رسان ، کارشناسان امور اداری در ارتباط است.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : دیپلم تمامی رشته ها وضعیت جسمی و ذهنی: سلامت کامل (سلامت کامل دست ها ، قوه بینایی و شنوایی) گواهی نامه های پیش نیاز این استاندارد : رایانه کار ICDL با کد استاندارد ۳-۴۲/۱۵/۱/۴
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۱۱۰ ساعت - زمان آموزش نظری : ۳۰ ساعت - زمان آموزش عملی : ۸۰ ساعت - زمان کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندي ارزشیابی (به درصد)
آزمون عملی : %65 آزمون کتبی عملی : %25 اخلاق حرفه ای : %10
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
کارشناسی امور اداری و یا لیسانس مدیریت با حداقل ۳ سال سابقه فعالیت در امور اداری و دبیرخانه و تسلط کامل به آنها ICDL

^۱. Job / competency Description

* تعريف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

تسهیل و نظم بخشیدن به امور اداری با تنظیم و ثبت دقیق اسناد و مدارک و نامه ها

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

One grade employee of secretariat and administration

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد:

سرپرست دبیرخانه

کارمند امور اداری

مسئول دبیرخانه و بایگانی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار:

..... طبق سند و مرجع	☒ الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب
..... طبق سند و مرجع	☐ ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت
..... طبق سند و مرجع	☐ ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور
.....	☐ د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد شغل

- شایستگی ها

ردیف	عنوان
۱	تنظیم امور مربوط به نامه های اداری توسط دبیرخانه
۲	نگارش، تایپ، ثبت و ارسال نامه های اداری
۳	ثبت و بایگانی انواع اسناد و پرونده ها
۴	تایپ متن تنظیم و ترسیم نمودارها و جداول
۵	تهییه گزارش از نامه های وارد و صادر و فعالیتهای مربوطه
۶	ارزشیابی اسناد
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان:

تنظيم امور مربوط به نامه‌های اداری توسط دبیرخانه

	زمان آموزش			عنوان:
	جمع	عملی	نظری	
	۲۷	۲۰	۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی و بهداشت توجهات زیست محیطی مرتبط			
نامه	دفتر انديکاتور			دانش :
			۱	- انواع دبیرخانه و وظایف آن
	دفتر اندکس		۱:۳۰	- دفتر انديکاتور و کاربرد آن
	دفتر ارسال مراسلات		۱:۳۰	- دفتر ارسال و مراسلات و کاربرد آن
	دفتر پیگیری		۱:۳۰	- دفتر پیگیری نامه‌ها و کاربرد آن
			۱:۳۰	- انواع مکاتبات اداری و مشخصات آن‌ها
				مهارت :
		۲		- کنترل و تشخیص نامه‌های وارد و صادر سازمان / موسسه
		۳		- ثبت نامه‌های وارد و صادر در دفتر انديکاتور
		۳		- ثبت نامه‌های وارد و صادر در دفتر اندکس دبیرخانه
		۳		- ثبت نامه‌های وارد و صادر در دفتر ارسال مراسلات
		۳		- تحويل نامه‌ها به نامه‌رسان‌ها جهت توزیع نامه
		۳		- کدگذاری انواع اسناد و مکاتبات اداری
		۳		- ثبت برخی از نامه‌های اداری در دفتر پیگیری
	نگرش :			
	- سرعت بخشی به یافتن اطلاعات پرونده‌ها - رعایت امانتداری به هنگام تنظیم داده‌های اداری			
	ایمنی و بهداشت :			
	توجهات زیست محیطی :			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان:

تایپ، ثبت و ارسال نامه‌های اداری

عنوان:	زمان آموزش			
		جمع	عملی	نظری
		۲۲	۱۶	۶
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، اینمنی و بهداشت توجهات زیست محیطی مرتبط			
رلیانه	دانش: - اندازه و قطع نامه‌های اداری - فرم نامه‌های اداری - اصول تایپ اعداد و نشانه گذاری در نامه‌های اداری - سیستم ثبت نامه‌ها و انواع آن - انواع شیوه‌های دریافت و ارسال نامه			
	مهارت: - انجام تایپ نامه‌های اداری - کنترل(مقابله) دقیق نامه‌های تایپ شده از نظر صحت تایپ - ثبت نامه‌ها در سیستم دیرخانه - ثبت نامه‌ها در فرم و یا دفاتر رسید - ارسال نامه و دریافت نامه از طریق دورنگار یا ایمیل - تحويل نامه‌ها به نامه رسان - ثبت ارجاعات و راهنمایی ارباب رجوع - دریافت رسید تحويل نامه‌ها از واحدهای مربوطه			
	نگرش: - بهینه سازی اطلاعات - تنظیم و ویرایش نامه‌های اداری			
	ایمنی و بهداشت:			
	توجهات زیست محیطی:			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان:

ثبت و بایگانی انواع اسناد و پرونده‌ها

	زمان آموزش			عنوان:		
	جمع	عملی	نظری			
	۱۹	۱۲	۷			
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی و بهداشت توجهات زیست محیطی مرتبط					
پرونده نفسه ماشین تکثیر شماره زن منگنه زن انواع مهرها ماشین چاپ				دانش :		
			۱	- مفهوم اسناد طبقه بندی شده و انواع آن		
			۱	- انواع اسناد از نظر درجه و اثر حقوقی		
			۱	- انواع اسناد از نظر اهمیت		
			۱	- مشخصات اسناد به کلی سری		
			۱	- مشخصات اسناد سری		
			۱	- مشخصات اسناد خیلی محرومانه		
			۱	- مشخصات اسناد محرومانه و معمولی		
				مهارت :		
	۳			- تعیین میزان و نوع محرومانه یا معمولی بودن سند		
	۳			- طبقه بندی اسناد با موضوع مشترک		
	۳			- ثبت اسناد محرومانه و معمولی در دیبرخانه		
	۳			- بایگانی اسناد و پرونده های محرومانه و معمولی در دیبرخانه		
				نگرش :		
- بهینه سازی اطلاع از کلیه اسناد و مدارک			- دطبقه بندی اطلاعات به صورت منظم برای دستیابی سریع			
ایمنی و بهداشت :						
توجهات زیست محیطی :						

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان:

تایپ متن تنظیم و ترسیم نمودار ها و جداول

	زمان آموزش			دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی و بهداشت توجهات زیست محیطی مرتبط
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۰	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی				
رایانه				دانش :
			۱	- تعریف واژه پرداز و انواع آن
			۱۰ دقیقه	- متن های فارسی و لاتین
			۳۰ دقیقه	- اصول ذخیره سازی متن
			۱۰ دقیقه	- تهیه انواع جداول
			۳۰ دقیقه	- نمودار و انواع آن
				مهارت :
		۲		- استفاده از واژه پردازها
		۲		- تایپ متن فارسی و لاتین
		۲		- ویرایش متن
		۲		- کار با جداول
				- تهیه نمودارها
				نگرش :
				- دادن اطلاعات دقیق به مسئولین با ترسم نمودار فعالیت
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان:

تهیه گزارش‌ساز نامه‌های واردہ و صادرہ و فعالیت‌های مربوطه

	زمان آموزش			دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی و بهداشت توجهات زیست محیطی مرتبط
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۲	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی و بهداشت توجهات زیست محیطی مرتبط
				دانش :
		۴۵ دقیقه		- مفهوم گزارش
		۴۵ دقیقه		- اهداف گزارش
		۴۵ دقیقه		- انواع گزارش و فرم‌های مربوطه
		۴۵ دقیقه		- مراحل گزارش نویسی
				مهارت :
	۲			- ارائه گزارش از نامه‌های واردہ
	۲			- ارائه گزارش از نامه‌های صادره
	۲			- تهیه گزارش از فعالیت‌های جاری
	۳			- تهیه گزارش از فعالیت‌های دوره‌ای
	۳			- تهیه گزارش‌های موضوعی
				نگرش :
				- رعایت امانت داری به هنگام نوشتن گزارش
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان:

ارزشیابی اسناد

	زمان آموزش			عنوان:
	جمع	عملی	نظری	
	۱۳	۱۰	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی و بهداشت توجهات زیست محیطی مرتبط			
اسلایدهای نمایشی دیتا پروژکتور	دانش : - تعریف ارزشیابی و انواع آن - ارزش های اولیه - روش های ارزشیابی انفعالی و پویایی - مراحل جایگاه ارزشیابی در مدیریت اسناد - تئوری های ارزشیابی اسناد			
	مهارت : - ارزشیابی اسناد برای تشخیص ارزش های اولیه به روش انفعالی - ارزشیابی اسناد برای تشخیص ارزش های اولیه به روش پویایی - ثبت و بایگانی اسناد ارزشیابی شده			
	نگرش : - بهینه سازی اطلاع از کلیه اسناد و مدارک و سرعت بخشی به یافتن اطلاعات پرونده ها			
	ایمنی و بهداشت :			
	توجهات زیست محیطی :			

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
1	رایانه		یک عدد	
2	قفسه	۴ در ۲ متر	یک عدد	
3	ماشین تکثیر		یک عدد	
4	شماره زن		یک عدد	
5	منگنه زن		یک عدد	
6	انواع مهرها		یک عدد	
7	ماشین چاپ		یک عدد	
8	میز و صندلی	مخصوص کارآموز	۱۵ عدد	
9	میز و صندلی	مخصوص مربی	یک عدد	
۱۰				
۱۱				
۱۲				
۱۳				

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
1	کاغذ A5	-----	10 بسته	
2	کاغذ A4	گرمی ۸۰	10 بسته	
3	کپسول اطفا حریق		1 عدد	
4	دفتر پیگیری	نوع اداری	یک عدد	
5	دفتر ارسال و مراسلات	نوع اداری	یک عدد	
6	دفتر اندرس	نوع اداری	یک عدد	
7	دفتر اندیکاتور	نوع اداری	یک عدد	
8	پرونده	نوع اداری	۵۰ عدد	
9	نامه	نوع اداری	۵۰ عدد	

توجه:

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع مهرها		یک عدد	
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				

توجه:

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	سپریست دیرخانه	حاکم عمر زاده		۱۳۸۹		انتشارات ارگ

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزو	سال نشر	مؤلف / مولغین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	مسئول دیرخانه و بایگانی	۱۳۸۴	دکتر منوچهر امیر شاهی	-----	تهران	دیباگران تهران	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

1. www.office.microsoft.com
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
۱	نرم افزار ۲۰۰ office			نسخه های بالاتر نیز مورد قبول است.